Dosarul nr. 2-1291/2023
2-23140094-26-2-02102023

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

01 noiembrie 2023 **or. Rîşcani**

Judecătoria Drochia
Sediul Rîşcani

Instanţa de judecată
în componenţă:
Preşedintele şedinţei,
Judecător Ion Rabei
Grefier Natalia Cucoș

examinând, în şedinţă publică, cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către BC „Moldindconbank” SA, cu sediul în mun. Chişinău, str. Armenească, 387, IDNO 1002600028096 împotriva lui Socoliuc Giulieta, născută la data de *****, IDNP ***** și Socoliuc Mihail, născut la data de *****, IDNP *****, domiciliați în ***** cu privire la încasarea datoriei,

C O N S T A T Ă

La data de 02 octombrie 2023, BC „Moldindconbank” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Socoliuc Giulieta și Socoliuc Mihail cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că, prin intermediul sucursalei „Rîşcani”, în calitate de creditor, şi dna Giulieta Socoliuc, în calitate de debitor, a fost încheiat contractul de credit nr. 1309 din 18 iunie 2021. În temeiul contractului respectiv, Banca şi-a asumat

angajamentul să acorde debitorului un credit în sumă de 200 000,00 lei, cu termenul final de rambursare la data de 18 iunie 2026, iar debitorul Giulieta Socoliuc, la rândul său, şi-a asumat obligaţia să restituie creditul şi să achite dobânda împreună cu celelalte plăţi aferente în condiţiile prevăzute în contractul de credit sus-indicat.

În vederea garantării executării în termen a obligaţiilor debitorului Giulieta Socoliuc, în temeiul contractului de fidejusiune din 18 iunie 2021, Mihail Socoliuc în calitate de fidejusor s-a obligat să răspundă cu averea proprie şi să execute în mod solidar şi integral obligaţiile debitorului ce decurg din contractul de credit, în cazul în care ultimul nu-şi execută obligaţiile pecuniare asumate în conformitate cu contractul de credit sus-indicat.

Reclamanta a indicat că şi-a executat integral angajamentele asumate, fapt ce se confirmă prin ordinul de plată nr. 1 din 18 iunie 2021 şi ordinul de eliberare a numerarului nr. 1 din 18 iunie 2021, însă pârâții contrar prevederilor contractuale şi legale, nu şi-au onorat obligaţiunile asumate privind achitarea creditului, dobânzilor şi a plăţilor aferente, rezultate din contractul de credit. În acest context, în conformitate cu calculul datoriei nr. 00/10/2/2-05/1193 din 08 septembrie 2023, datoria totală acumulată de către Giulieta Socoliuc conform contractului de credit, constituie suma de 139 093,69 lei, formată din: Credit – 132261,32 lei; dobânda – 1244,15 lei; comision 3893,31 lei și dobânda de întârziere – 1694,91 lei.

Potrivit cap. 9 pct. (1) din contractele de credit, neexecutarea sau executarea necorespunzătoare de către debitor a obligaţiilor asumate în cadrul prezentului contract şi/sau deţinute de către acesta în baza legislaţiei în vigoare, precum şi în cazurile prevăzute de pct. (2) al prezentului capitol, oferă Băncii dreptul de a lua, la propria discreţie, următoarele măsuri:

c) declararea creditului scadent anticipat şi plătibil cu toate sumele aferente în condiţiile prevăzute de pct. (3) al prezentului capitol;

d) exercitarea dreptului, prevăzut de capitolul 8 pct. (2) al contractului, de a încasa din conturile bancare ale debitorului, sumele datorate conform prezentului contract;

e) urmărirea silită a bunurilor debitorului/fidejusorului;

f) rezoluţiunea contractului.

Potrivit cap. 9 pct. (3) din contractele de credit, suplimentar oricăror altor cazuri de neexecutare sau executare necorespunzătoare a obligaţiilor, Banca este în drept se declare creditul scadent anticipat şi plătibil în cazul în care o rată a creditului rămâne neplătită, total sau parţial, mai mult de 45 de zile de la scadenţa acestuia.

De asemenea, potrivit cap. 9 pct. (4) şi (5) din aceleaşi contractele de credit, în situaţia declarării creditului scadent anticipat şi plătibil cu toate sumele aferente acestuia, Banca imediat stopează utilizarea creditului cu notificarea debitorului conform capitolului 13 al contractului şi cu acordarea acestuia a termenului de 15 zile pentru restituirea sumelor primite şi ce nu au fost restituite şi achitarea plăţilor aferente. în cazul declarării creditului scadent anticipat sau întreprinderea de Bancă a altor măsuri potrivit pct. (1) al prezentului capitol, debitorul rămîne direct răspunzător pentru consecinţele financiare directe sau indirecte ca urmare a întreprinderii acestor măsuri, fiind obligat să-i achite Băncii toate costurile şi cheltuielile în legătură cu întreprinderea măsurilor respective.

Potrivit cap. 7 pct. (4) din contractele de credit, dobânda aferentă creditului, comisioanele, penalităţile şi alte plăţi prevăzute de prezentul contract se calculează pînă la data executării integrale a obligaţiilor conform prezentului contract, indiferent de faptul dacă Banca a întreprins careva măsuri prevăzute de capitolul 9 pct. (1) al contractului respectiv, indiferent de faptul dacă executarea obligaţiilor conform prezentului contract a fost efectuată benevol sau silit în urma depunerii unei acţiuni în instanţa de judecată. în cazul executării silite a obligaţiilor, dobânda aferentă creditului şi celelalte plăţi aferente prevăzute în prezentul punct se vor calcula până la executarea de către Bancă în mod corespunzător a actului judecătoresc.

Conform cap. 12 pct. (2) din contractele de credit, orice neînțelegere rezultată din contractul de credit va fi soluţionată pe cale amiabilă, în caz contrar fiecare parte are dreptul de a recurge la soluţionarea acesteia prin intermediul instanţelor de judecată competente ale Republicii Moldova.

Reclamanta a indicat că, în vederea soluţionării litigiului pe cale

amiabilă şi extrajudiciară, a expediat în adresa pârâţilor, prin scrisorile recomandate, notificările nr. 00/10/2/2-01/4649, nr. 00/10/2/2-01/4650 din 23 mai 2023 şi notificarea fidejusorului nr. 00/10/2/2-01/4650N din 23 mai 2023, prin care a solicitat achitarea datoriilor acumulate conform contractului de credit, însă toate aceste notificări au rămas fără răspuns şi satisfacere.

Reclamanta îşi întemeiază acţiunea în baza art. art. 9, 10, 16, 774-776, 858, 1763-1765 CC RM, art. art. 82, 94, 166, 167, 174-175, 177, 179 CPC RM, și solicită încasarea, în mod solidar, din contul pârâților a sumei totale de 139 093,69 lei și a cheltuielilor privind achitarea taxei de stat în sumă de 4 172,81 lei.

În cadrul ședinței de judecată, reprezentantul reclamantei, în persoana directorului Sucursalei din or. Rîșcani a BC „Moldindconbank" SA., Eșanu Ivan a susţinut integral cererea înaintată pe motivele expuse în aceasta și a solicitat admiterea ei.

Pârâții Socoliuc Giulieta și Socoliuc Mihail, fiind citați legal despre locul şi timpul ședințelor de judecată, fapt confirmat prin avizele de recepție(f.d. 31-33) nu s-au prezentat şi nu au comunicat instanţei de judecată motivele neprezentării.

În conformitate cu prevederile art. 205 alin. (4) CPC RM, dacă instanţei judecătoreşti nu i s-a comunicat motivul neprezentării în şedinţă de judecată a participantului la proces citat legal sau dacă instanţa consideră neîntemeiat motivul neprezentării, cauza se examinează în absenţa acestuia.

Având în vedere prevederile legale nominalizate, instanţa de judecată ajunge la concluzia de a examina cauza în absenţa pârâților.

Audiind participanţii la proces, studiind materialele dosarului, instanţa de judecată consideră acţiunea întemeiată şi care urmează a fi admisă integral, reieşind din următoarele considerente.

Instanța de judecată remarcă că legea aplicabilă litigiului este cea în vigoare la momentul încheierii contractului. În speță, contractul de credit dintre părți este încheiat la data de 18 iunie 2021, astfel acesta este guvernat de prevederile Codului civil în redacția Legii nr. 133/2018 din 15 noiembrie 2018, în vigoare de la 01 martie 2019.

În conformitate cu art. 774 alin. (1) CC RM, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

Potrivit prevederilor art. 776 CC RM, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Conform prevederilor art. 1763 alin. (1) și alin. (3) CC RM, prin contractul de credit, o bancă sau o organizaţie de creditare nebancară (creditor) se obligă să pună la dispoziţia unei alte persoane (debitor) o sumă de bani ca împrumut, cu condiţia rambursării ei, a plăţii dobânzii şi a altor plăţi aferente, sau îşi asumă orice alt angajament de a achiziţiona o creanţă sau de a efectua o plată, de a prelungi termenul de rambursare a datoriei sau de a emite orice garanţii. Faţă de contractul de credit se aplică prevederile referitoare la contractul de împrumut în măsura în care regulile prezentului capitol nu prevăd altfel sau din esenţa contractului de credit nu reiese contrariul.

Prin înscrisurile anexate la dosar se constată că, potrivit contractului de credit nr. 1309 din data de 18 iunie 2021, BC „Moldindconbank” SA i-a acordat lui Socoliuc Giulieta un împrumut în sumă de 200 000,00 lei , cu termenul final de rambursare la 18 iunie 2026, cu rata dobânzii anuale efective de 12,65 % și a comisionului de administrare lunară în mărime de 0,47 % din suma creditului (f.d. 10-12).

Instanța constată că, BC „Moldindconbank” SA și-a onorat obligațiunea de acordarea lui Socoliuc Giulieta a împrumutului în sumă de 200 000,00 lei, fapt confirmat prin ordinul de eliberare a numerarului nr. 1 din 18 iunie 2021 (f.d. 14).

Potrivit art. 1764 alin. (1) CC RM, părţile contractului de credit pot conveni asupra unei dobânzi fixe sau flotante, iar conform art. 1765 CC RM, în afară de dobândă, părțile pot conveni asupra unui comision pentru serviciile prestate în legătură cu utilizarea creditului.

Sub acest aspect, instanța atestă că, în temeiul contractului de credit nr. 1309 din data de 18 iunie 2021, valoarea creditului este în mărime de 200 000,00 lei, dobânda de 12,65 % anual în sumă totală de

10 333,12 lei și comisionul de administrare lunară de 0,47 %, în sumă de totală 56 400,00 lei, în total costul creditului - suma de 266 733,12 lei (f.d. 12).

Potrivit prevederilor art. 1767 alin.(1) CC RM, părţile pot conveni asupra constituirii unor garanţii reale (inclusiv gaj), personale (inclusiv fidejusiune) sau a unor alte garanţii uzuale în practica bancară

Astfel, conform cap. 8 pct. 1 din contractul de credit nr. 1309 din data de 18 iunie 2021, inclusiv în baza contractului de fidejusiune din 18 iunie 2021 (f.d. 13), executarea obligației a fost garantată de către fidejusorul Socoliuc Mihail.

În conformitate cu prevederile art. 1640 CC RM, cu excepția cazului în care s-a stipulat altfel, obligaţia debitorului şi a fidejusorului este solidară şi, în consecinţă, creditorul poate pretinde executarea solidară de la debitor sau, în limitele garanţiei, de la fidejusor.

Potrivit art. 1248 alin. (2) CC RM, dacă în contract este prevăzută restituirea împrumutului în rate şi împrumutatul nu le restituie în modul stabilit, împrumutătorul poate cere restituirea imediată a întregului împrumut şi a dobânzii aferente în condiţiile stabilite la art.864 alin.(2) şi (4).

În conformitate cu prevederile art. 864 (2) CC RM, în cazul în care obligația pecuniară urmează a fi executată în rate, creditorul poate pretinde executarea imediată a ratelor neajunse la scadenţă dacă:

a) a survenit unul din cazurile prevăzute la alin.(1);

b) o rată rămâne neplătită, total sau parţial, mai mult de 45 de zile de la scadenţa acesteia;

c) pe parcursul oricărei perioade de 12 luni consecutive, trei sau mai multe rate nu au fost plătite integral la scadenţă;

d)sânt întrunite condiţiile care îl îndreptăţesc pe creditor să recurgă la rezoluţiune pentru neexecutare a contractului din care rezultă obligaţia pecuniară.

Potrivit cap. 9 pct. 3 din contractul de credit nr. 1309 din 18 iunie 2021, suplimentar oricăror altor cazuri de neexecutare sau executare necorespunzătoare a obligaţiilor, Banca este în drept se declare creditul scadent anticipat şi plătibil în cazul în care o rată a creditului rămâne neplătită, total sau parţial, mai mult de 45 de zile de la scadenţa acestuia.

Ținând cont de faptul că pârâții nu au achitat datoria restantă, la data de 23 mai 2023, reclamanta a expediat pârâților somații, prin care a solicitat achitarea sumei datorate conform contractului de credit în termen de 15 zile (f.d. 20-22).

Potrivit calculului datoriei nr. 00/10/2/2-05/1193 din 08 septembrie 2023, pârâții au înregistrat o datorie în mărime totală de 139 093,69 lei, dintre care împrumutul în sumă de 132 261,32 lei, dobânda în cuantum de 1 244,15 lei, comision în mărime de 3893,31 lei și dobânda de întârziere în mărime de 1 694,91 lei (f.d. 23).

În conformitate cu art. 1247 alin. (1) CC RM, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract.

Potrivit prevederilor art. 775 alin.(1) CC RM, debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună credinţă şi diligență la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.

Neexecutarea obligaţiei, în conformitate cu art. 901 alin. (5) CC RM, înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligaţiei şi include neexecutarea totală sau parţială a obligaţiei, executarea necorespunzătoare sau cu întârziere a obligaţiei.

Prin urmare, din considerentul că pârâții nu şi-au executat integral obligaţia corelativă de a restitui în termenul stabilit creditul acordat în conformitate cu prevederile contractuale, instanța va dispune încasarea în mod solidar, din contul lui Socoliuc Giulieta și Socoliuc Mihail în beneficiul BC „Moldindconbank” SA, a împrumutului neachitat în mărime de 132 261,32 lei, a dobânzii neachitate în mărime de 1 244,15 lei și a comisionului de administrare în mărime de 3893,31 lei.

Totodată, potrivit cap. 6 pct. 4 din contractul de credit nr. 1309 din 18 iunie 2021, pentru neachitarea creditului în termenele stabilite conform contractului, debitorul este obligat să achite o penalitate în mărime de 0,10% de la suma nerestituită, pentru fiecare zi de întârziere.

Potrivit prevederilor art. 947 alin. (1) CC RM clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate).

Conform art. 949 alin. (1) CC RM, dacă penalitatea este stipulată pentru cazul în care debitorul nu execută obligaţia, creditorul poate cere atât executarea obligaţiei, cât şi plata penalităţii. Nu se poate cere atât executarea obligaţiei, cât şi plata penalităţii dacă penalitatea s-a stipulat cu titlu de despăgubire în locul prestaţiei şi nu doar cu titlu de mijloc de garantare a executării obligaţiei.

Clauza penală reprezintă o convenție accesorie cu toate consecințele, decurgând din aceasta calificare, dar, în același timp, reprezintă şi o pedeapsa privată reparatorie. Scopul clauzei penale este determinarea anticipată a cuantumului despăgubirilor ce vor fi plătite de către debitor, iar nu crearea unei posibilităţi pentru debitor de a se libera de obligaţia principală, asumată printr-o altă prestație.

Debitorul nu are drept de opțiune între executarea obligației principale şi plata clauzei penale deci nu poate refuza executarea, oferind clauza penală. Suma prevăzută prin clauza penală are menirea de a compensa prejudiciul suferit de creditor, prin neexecutarea obligaţiilor contractuale de către debitor.

La caz, reclamanta solicită cu titlu de penalitate suma de 1 694,91 lei, calculată în baza cap. 6 pct. 4 din contractul de credit nr. 1309 din 18 iunie 2021, pentru 136 zile întârziere.

Raportând normele legale citate supra la prezenta cauză, instanța conchide că reclamanta este îndreptățită de a solicita penalitatea în mărime de 1 694,91 lei, astfel această sumă va fi încasată, în mod solidar, din contul pârâților în beneficiul reclamantei.

În consecință, având în vedere faptul neexecutării a obligațiunilor de achitare a datoriei conform contractului de credit nr. 1309 din data de 18 iunie 2021, instanța ajunge la concluzia de a încasa în mod solidar, din contul lui Socoliuc Giulieta și Socoliuc Mihail în beneficiul BC „Moldindconbank” SA, suma totală a datoriei în mărime de 139 093,69 lei.

Cu referire la cheltuielile de judecată, potrivit art. 82 CPC RM, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

Conform art. 94 alin. (1) CPC RM, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată.

Conform ordinului de plată nr. 483323641 din 18 septembrie 2023 anexat la cererea de chemare în judecată, pentru examinarea cauzei reclamanta a achitat taxa de stat în sumă de 4 172,81 lei (f.d. 3).

Prin urmare, având în vedere admiterea integrală a acțiunii reclamantei, instanța conchide asupra necesității încasării în mod solidar, din contul lui Socoliuc Giulieta și Socoliuc Mihail în beneficiul BC „Moldindconbank" SA a sumei de 4 172,81 lei, cu titlu de compensare a cheltuielilor de judecată suportate pentru plata taxei de stat la depunerea cererii.

Reieșind din cele expuse, în conformitate cu art. art. 238-241 CPC RM, instanţa de judecată

H O T Ă R Ă Ş T E

Acţiunea înaintată de către reclamant, se admite integral.

Se încasează, în mod solidar, din contul lui Socoliuc Giulieta și Socoliuc Mihail în beneficiul BC „Moldindconbank" SA, suma totală a datoriei în mărime de 139 093,69 (una sută treizeci și nouă mii nouăzeci și trei) lei, 69 bani, ce reiese din contractul de credit nr. 1309 din data de 18 iunie 2021.

Se încasează, în mod solidar, din contul lui Socoliuc Giulieta și Socoliuc Mihail în beneficiul BC „Moldindconbank" SA suma de 4 172,81 (patru mii una sută șaptezeci și doi) lei, 81 bani, în calitate de cheltuieli suportate la achitarea taxei de stat.

Măsura de asigurare a acțiunii aplicată în baza încheierii judecătorești din data de 01 noiembrie 2023, se menține până la executarea integrală a prezentei hotărâri.

Părţile sunt în drept de a solicita hotărârea motivată în termen de 30 (treizeci) de zile din momentul pronunţării dispozitivului hotărârii.

Hotărârea poate fi contestată la Curtea de Apel Bălţi în termen de 30 (treizeci) zile, prin intermediul Judecătoriei Drochia, Sediul Rîşcani.

Preşedintele şedinţei, **Ion RABEI**
Judecător